

Kaubandus-tööstuskoja Teataja

IX aastakäik

1934

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Nr. 1. IX aastakäik

2. jaanuaril 1934

Tellimishind:

Aastas . . .	kr. 2.50
Poolaastas . . .	" 1.50
Välismaale . . .	" 5.00
Poolaastas . . .	" 3.00

Toimetus:

Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20
Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:
Igal äripäeval 12—2 p. l.

Kuulutuste hinnad:

1/1 lhk. . .	kr. 30.00
1/2 " . . .	" 16.50
1/4 " . . .	" 10.00

Kaanekülgedel—kokkuleppel

SISU: Aasta vahetusel. Eesti Töösturite Ühing ja „meeleolu“ seadused. Kaubandus-tööstuskoda ülesandeid ja tuleviku sihte. Jälle uusi kitsendusi kaubandusele. Aruandvate ettevõtete bilansid ei tule ümberhindamisele. Väärmetallide ja Märkide tehas Roman Tavast. Majandusliku puutuvaid seadusi ja määrusi. Koja teateid. Kaubandus-tööstuskoda peakoosolek 18. det. Äride register. Ableluvaranduse lahutamise lepinguid. Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt. Toiduainete turg. Välisbörsid, Kaubahindu. Tallinna börsi kursisedel.

Aasta vahetusel.

Joakim Puhk,

Kaubandus-tööstuskoda juhatuse esimees.

Kaubandus-tööstuskoda astub uude aastasse kolme tähtsa uuendustähe all. Esiteks sai Kaubandus-tööstuskoda endale uue ajakohase ja täiesti väärilise hooned; teiseks toimusid läinud aastal uued koja valimised, mis määrasid koja koosseisu järgnevaiks neljaks aastaks kindlaks. Kolmanda ja meie majandusringkonnile tähtsaima uuendisena on uuel aastal teostamisel uue põhiseaduse ellu viimine.

Riigi valitsemise korra muutmine, mis teataval määral tagab üksiku isiku mõju kasvu ja peab murdma erakondluse väimu, paneb majandusringkonnile ja nende avalik-õiguslikule esindusele — Kaubandus-tööstuskodajale — peale tähtsad ja vastutusrikkad ülesanded, olla uue riigikorra juures kaasatöötajaks ja nõuandjaks majandusliku elu ülesehitamisel ja ümberkorraldamisel.

Missuguseid eeldusi pakub meile selleks saabunud uus aasta?

Läinud aasta lõppes seega, et riigid, selle asemel, et arendada majanduslikku koostööd, üksteisest aina eemaldusid. Selle tagajärjel tungib meilgi esile vajadus arendada ja kultiveerida siseturu varusta-

mist kõigi saadustega, mis on võimalik valmistada kodumaal. Kõikjal valitseb püüde, teha end võimalikult kõigil aladel sõltumatuks teistest ja paratamatult tuleb selle poole püüda ka Eestil.

Meil valitseb arvamine, et Eesti on selles mõttes tugevam mõnestki teisest riigist, eriti aga meie lähimaist naabreist. Kui see teadmine pole seni veel küllaldaselt läbi löönud, siis uus aasta peab meis seda arusaamist süvendama ja kinnitama.

Meie raskused on tekkinud vaid sellest, et me majanduslikus tegutsemises pole küllaldaselt arvestanud tunnustatud majandusseadusi. Meie oludes ei saa riiklike juuremaksude ega hoolekande kultiveerimisega vältida meid tabanud majanduslikke raskusi. Et ühele maksa, peame teiselt võtma. Lühidalt — peaksime nõrkade toetamiseks hävitama terved ja tugevad. Jatkata säärast poliitikat meie kitsais oludes, kus ettevõttele on juba võetud kõik, mis vähegi võtta oli, on tulevikus võimatu! Kui jõuame kord sellele arusaamisele ja hakkame uuesti majandama õigete majandusseaduste ja mõistete kohaselt, siis võime uuel aastal olla kindlad, et meid ei ta-

ba ebameeldivad üllatused. Igatahes on meile igapäevane leib rikkalike rukkitagavarade tõttu kindlustatud. Ka ei puudu meil suured või- ja sealihaulejäägid välja-veoks.

Metsamaterjaali omame nii kütteks kui ehitamiseks rohkem kui vaja. Naabreist oleme aga tugevamad oma maapõuevarade poolest, missuguseist juba praegu töötame ümber õlisaadusi. Kiviõliküte, kiviõlimäärded, bituumen ja kodumaa bensiin on ained, mis hoiavad meil kokku hulga valuutat. Ja see valuuta kokkuvõttes peab nende ainete tarvitamise kasvades üha suurenema.

Eesti Töösturite Ühing ja „meeleolu“ seadused.

Reedel, 15. det., pidas Eesti Töösturite Ühing oma liikmete üldkoosoleku, kus päevakorras seisis rahakapitalide ja varade väljaveo tõkestamise, nende Eestisse toomise ja Eesti rahvamajandusele kindlustamise seaduse eelnõu, samuti aktsiaseltside ja osühisuste järelevalve seaduse eelnõu.

Kokkuvõtliku ülevaate seaduse eelnõude kohta andis koja sündik A. Anderkopp.

Koosolekul arvestati ülalnimetatud eelnõusid õige käredalt ja leiti, et säärase eelnõude elluviimist ei saa kuidagi pooldada, kuna need väga valusalt riivavad meie rahvamajandust, pealegi kui puuduvad nende eelnõude elluviimiseks igasugused motiivid ja alused. Neid eelnõusid nimetati läbirääkimistel „meeleolu tegemise seadusteks“. Meie majandusringkonnad aga ei saa rahulikult vaadata pealt, kui valitsushimulised tegelased ja rühmitused meie majandusliikku heakäiku valmis on säärase eelnõude makspanemise ohvriks tooma demagoogiale. Vamast vene ajast toodi läbirääkimistel ette kurioosumina, kuidas aktsiisivalitsuses üks kontrollor kontrollis teist. See oli kahekordne kontroll. Nüüd aga tahetakse aktsiaseltsides ja osühisustes seada sisse viiekordset kontrolli. Nii ei saakski ettevõtteid teha muud kui kontrollile oma raamatupidamist ja ladusid ette näidata. Arvati, et kui tahetakse säärase kontrolli makspanna ja tüürida täie hooga ettevõtete riigistamise poole, siis oleks juba lihtsam kohe komisarid määrata ettevõtetele.

Leiti, et praegu, millal kodumaa majanduslik seisukord on äärmiselt pinev, millal tööstuslik tegevus elab üle suuri raskusi, oleks valitsusvõimu ülesanne leida abinõusid meie majandus-

Puuvill, raud, sool jne. on kaubad, mida peame tooma sisse välismaalt. Selleks, et võimaldada nende ainete sissevedu, leidub meil ikkagi väljaveovõimalusi. Kuidas ka välisriigid oma sissevedu ei kontingeeriks ja litsentsidega ei piiraks, mõnimgad vähesed võimalused väliskaubanduse teostamiseks jäävad meile ometi. Või ja liha väljavedu meile lõplikult keeldu, saab teistel riikidel olema raske.

Kui teised riigid ja rahvad ei karda lämbumist täielise autarkia põhimõtte teostamisel, siis ei tarvitse ka meil seda karta. Seepärast — julgesti vastu uuele aastale! —

elu aktiivsuse tõstmiseks, mitte aga seesuguste seadustega hävitada sedagi vähest aktiivsust, mis meil veel olemas. Valitsusel ja riigikogul tuleks püüda selle poole, et meie majanduselu pidurdavad takistused — näiteks väljaveo, mitte aga üle-pea-kaela rutat — eemaldada, vastu võtma, ilma et antaks — näiteks — ringkonnadel nende koht — vaadatud — järelikult kaalutud seisukohti. — — — eelnõude vastuvõtmisega hävitaks. — — — krediidiuulduse välismail täiesti. Tahetaks aga sisse seada kontrolli, siis võiks seda teha Inglismaa eeskujul, kus tegetsevad erapooletud vannutatud revidendid. Niisuguste revidentide ametisse seadmine võiks, kui seda tehakse lähimõeldult ja otstarbekohaselt, isegi võib-olla meie krediidiuuldust välismail tõsta.

Rahakapitalide väljavoolu tõkestamise seaduse eelnõu kohta arvati, et ka see eelnõu on täiesti vastuvõtmatu. Selle makspananek seaks Eesti kodaniku halvemasse olukorda kui välismaalased Eestis. Leiti, et säärase eelnõu makspananek annaks loodetud kasu asemel ainult kahju, hävitades meie krediidiuulduse välismail täieliselt. Juba praegu on meie krediidiuuldus kõigutatud niivõrd, et välismail nõutakse krediidi saamise korral mõne välismaa panga garantiid, kuna seni peeti küllaldaselt Eesti Panga garantiid. Ei ole põhjust loota, et eelnõu seaduseks saades Eesti kodanike välisvaluuta välismailt tooks riigikassasse, niisama vähe võib loota, et kodumaaal olev valuuta riigikassale üle antakse. Kui eelnõu kohaselt tahetakse Eesti kodanikke hakata sundima välismail olevaid varasid realseerima ja saadud kapitali tooma Eestisse, siis võib säärase sund Eesti kodanikele tuua suurt

kahju, kuna kolmveerandis Euroopa riikidest on valuutakitsendused maksvusel ja seepärast on raha Eestisse toomine pikemaks ajaks takistatud. Vahepeal võib aga vastava välisraha tase langeda ja Eesti kodanik on suure osa oma vara vaartusest kaotanud. Edasi juhiti tähelepanu sellele, et meil ettevõtted vajavad soliidset väliskapitali ja et tegelikult ongi meie paljudesse ettevõtetesse investeeritud väliskapitali. Selle seadusega ei lubata väliskapitalil oma teenitud dividendide välja viia, seega muutuks väliskapitalil siin tegutsemine täiesti mõttetuks. Eelnõu elluviimine kutsuks välja paanika ja põhjustaks väliskapitali põgenemise meie maalt, kuna omeltigi on selge, et väliskapitali siia ei ole tulnud mingisuguseks heategevaks otstarbeks, vaid teenima.

Läbirääkimistel peatuti möödaminnes ka sotsialistide poolt esitatud seaduseelnõu juures, millega tahetakse meil maksta panna kord, kus ettevõtteis peaks olema vähemalt 90% eesti

rahvusest palgatsi tööjõude. Selle kavatsuse kohta arvati, et võiks küll nõuda riigikeele tarvitusele võtmist kõigis meie ettevõtteis, kuid säärase šovinistliku seaduse maksmapanek pais-taks olevat ka kõige patriotlikumale eestlasele liialdus. Mis oleksime meie omal ajal öelnud, avades oma rahvuslikke ettevõtteid, kui Suur-Venemaa meid oleks sundinud meisse palkama 90% venelasi?

Kuna nimetatud eelnõude elluviimiseks ei leitud mingisugust vajadust ega põhjust, otsustati täieliselt ühineda Kaubandus-tööstuskoja poolt nende eelnõude kohta avaldatud eitavate seisukohtadega ja ka omalt poolt võtta tarvitusele kõik abinõud ning veel viimisel hetkel astuda samme riigivanema, majandusministri ja riigikogu rühmade ees selleks, et eelnõud jääksid ellu viimata.

Nagu teada, võeti koja vastuseisemisest hoolimata kapitali väljavoolu tõkestamise seadus juba riigikogus vastu enne jõulupühi.

Kaubandus-tööstuskoja ülesandeid ja tuleviku sihte.

Joakim Puhki

Ikõne Kaubandus-tööstuskoja peakoosolekul 18. det., pärast tagasivalimist koja esimeheks.

Asudes Kaub.-tööstuskoja juhatuses esimehena oma kohuste täitmisele tänan teid, lugupeetud koja liikmed, selle usalduse ja austuse eest, mida te selle valimisega minule jälle olete avaldanud.

Kaub.-tööst.-koja juhatus, asudes tegelikule tööle, teab, et juhatuse liikme au ja õigused toovad enesega kaasa ühtlasi ka suuri ja raskeid kohustusi.

Meie kõik, kes me siin viibime, hellitame eneses soovi Eesti tööstust, kaubandust, rahandust ja laevandust juba lähemas tulevikus näha tervetes ja normaalsetes oludes.

Selle sihi saavutamiseks rakendub ka praegune Kaubandus-tööstuskoda täie jõuga tööle, ja ma võin siinkohal juhatuse nimel kinnitada, et kõik meie koja liikmed, kes kojas kaitsvad oma ringkonna huve, samal ajal on valvel vabariigi huvide eest ja seavad riiklikud huvid oma kutse-huvidest kõrgemale, olles täiesti teadlikud, et riigi heakäik ja rahvamajanduse õitseng kindlustavad ka iga kodaniku isikliku heakäigu ning julgoleku.

Võin teile kinnitada, lugupeetud koja liikmed, et koja juhatus ei tee mingit vahet rahvuse suhtes kaupmeeste, töösturite, pankurite ja

laevaomanike vahel, kes Eestis tegutsevad ja on kantud ühisest juhtmõttest — töötada Eesti rahvamajanduse ja vabariigi kasuks.

Koja uus juhatatus tahab, samuti nagu endisedki, tegutseda seaduslikes piirides ja kõikjal, kus võimalik, mõjuda kaasa selleks, et iganenud seadused ja määrused, mis pärit endistest aegadest või tingitud praegustest erakordsetest oludest ja meie majanduslikku arengut takistavad ning koonnavad, võetaks revideerimisele ja kaotataks.

Esijoomes tuleks kaotada liigkasu võtmise määrus, mis on pärit aegadest, milal oli puudus kaupadest, ja mida ebaõiglaselt ainult kaubanduses käsitletakse, kuna teda põllumehe suhtes tarvitusele ei võeta. Sellased iganenud määrused tuleb asendada uute õiguslike normidega.

Ei saa ka pidada loomulikuks, et üksikuid majandusalasid soodustatakse teiste arvel.

Oleme arvamusel, et põllumajanduse seisukord ei parane seni, kuni põllumajandust ei hakata juhtima majandusseaduste järgi.

Ühistegevuse kui mitte-kasutaotleva ettevõtlikkuse käsitlemine on ebaõiglane. Tarvitajate

kui ka tootjate ühingute ärilised operatsioonid toimuvad välispool omaabi piire, seepärast tuleb ühistegeliste ettevõtetele suhtuda samuti nagu tavalistele äridele

Siseturuhindade poliitikast kui ka väljaveo korraldusist tuleb kõrvaldada monopolistlik tendents, asendades see vaba võistlusega, mis töötab saaduste kvaliteeti ja vähendab vahelkkasu.

Ettevõtete inflatsiooni piiramine sündigu kas ettevõtjaskonna kvalifitseerimise või põhiärimaksu ümberkorraldamise abil.

Kaitsetollid on mõeldavad vaid siseturu saaduste kultiveerimiseks, keelutollid aga väliskaubanduse ja maksubilansside tasakaalustamiseks. Fiskaal-tollidele võime suhtuda kui kaudsetele maksudele, mis otsekoheste maksude koormat vähendavad. Kuid nii ühed kui teisedki nimetatud tollidest ei või olla sihitud sellele, et tarvitajaskonda kurnata välja.

Tollipoliitikas ei saa olla saladust. See, mis paljudele on saladus, ei pruugi seda olla üksikule. Muudatused tollides olgu avalikult ette valmistatud. Tõusud ja langused tollinormides kompenseeruvad tarvitajaskonna ja ettevõtjaskonna vahel aja jooksul. Neile tuleb vaadata kui paratamatule konjunktuurimuudatusile, ilma et neis aluset nähtaks rikkastumise või vaesemise erilisi põhjusi.

Kõrged maksud võtavad ettevõtjaskonnalt ja kodanikelt reservid, mis ühed kogunud uute väärtuste loomiseks, teised aga mustade päevade tarvis kõrvale pannud. Sellame poliitika halvab ettevõtlikkust ja kodanikust, kes muidu oleks ise suutnud enese eest hoolitseda, saab riigi hoolalune.

Ettevõtjaskonna maksustamine läbikäikude alusel näib meie oludes olevat ainus õiglane maksustamisviis.

Aktsiaseltside ja osühisuste järelevalve seaduse eelnõu ei õigusta neid lootusi, mis tema peale pandi. Kapitalimaksu kaotamine näib

maksude ümberkorraldamisel olevat möödapääsmatu.

Rahakapitalide ja varade väljaveo tõkestamine sellekohase seadusega on vaid meeleoluline üritus.

Tööpuuduse kõrvaldamine hädaabitööde korraldamisega pole mõeldav. Tehniline areng on põhjustanud üleproduktiooni. Tööpuuduse kõrvaldamiseks tuleb vähendada tööaega tasemele, mis asetaks valmistamise seotisse tarvitamisega.

Rahanduse ja krediitpoliitika ülesandeid näeme praegusel ajajärgul peamiselt selles, et elujõuetute ettevõtete toetamine ei takistaks elujõuliste ettevõtete väljaarendamist ja ülesehitamist.

Kesktootuses on tähtis arendada tööoskust ja kaitsta loovat initsiatiivi ja töötahet.

Meie asupaik ajalooliselt lähtsal punktil Läänemere rannikul kohustab meid oma kaubalaevastikku välja arendama. Kaubavahetuseks Lääne- ja Ida-Euroopa vahel püüab koja juhatus nii Läänega kui ka Idaga sõlmida sidemeid.

Väliskaubanduse korraldamisel peaksime püüdma sinnapoole, et läheneda oma naabritega majanduslikule liitumisele. Meie poolt ei puudu selleks head tahet. On selge, et kaubavahetus välisriikidega peab toimuma tasakaalustatuna. Oleme seda seni jõudnud hoida tasakaalus ja loodame seda edaspidigi.

Oma vahetõlde töelistega püüame arendada vastastikuse mõistmise ja leplikkuse vaimus. Meie tõsisem püüd olgu tööd võimaldada kõigile ettevõtjale, ametnikule ja töölisele. Klassivahede rõhutamine ja vaenu õhutamine töövõtjate ja tööandjate vahel jäägu mineviku valda.

Rahvas peab end tundma tervikuna, nagu seda tänapäev tunneb meie majanduse lu avalikk-õiguslik esindus — Kaubandus-tööstuskoda. Lahk-heelidel ei saa olla kohta seal, kus tahetakse jõuda edasi paremale majanduslikule ja poliitilisele tulevikule.

Selles mõttes asub koja juhatus üksmeelselt tööle, m'nes vastu lootusrikkamale tulevikule.

Jälle uusi kitsendusi kaubandusele.

Kaupmeestelt kuuludub kibedaid kaebusi selle kohta, et viimasel ajal kaupade tellimisel tehakse uusi raskusi, mida endisel ajal ei olnud märgata. Kuna praegu kaubanduslikule tegevusele nii-kui-nii kõiksuguseid takistusi on ette veeretatud, küll litsentside, valuutakitsenduste, rahade kinnipidamise ja ostude teatavatesse maa-desse juhtimise näol, siis tunduvad uued korral-

dused tollil kaupmeeskonnale eriti koormavaina, pealegi siis, kui nende tarvitusele võtmiseks arusaadav alus või põhjus näib puuduvat.

Käesoleval juhtumil on tegemist ühe osa kaupade eraldamisega kauba üldpartiist. Kuni 1933. a. surveni maksis tollil säärame kord, et juhtumeil, kui kauba kasutajad ühises ümbrikus või ühise konossementiga sisseveetud kauba ühe

osa kohta kas kõrge tolli mõttes protesti avaldasid ja sel või mõnel muul mõjuval põhjusel kaupa palusid eraldada, kauba eraldamiseks takistusi ei tehtud tolliseaduse § 204 märkuse põhjal. Kauba käsutajad võisid säärase kauba osa saata välismaale tagasi, selle asemele tellida uut kaupa, kauba väärtuse arvest lasta maha kirjutada, kauba saatjat mõjutada seda üle andma teisele ostjale, kellele see paremini sobib, jne., ühe sõnaga — nad võisid end kahjude eest kaitsta, mis tekkinud mõnikord kauba saatjate eksituste läbi, aga veel sagedamini tolli tariifide ja määruste muudatuste tagajärjel. Nüüd olevat

see võimalus maksude peavalitsuse korraldusel ära muudetud. Kaupmeeskonnas on säärane korraldus tekitanud ärevust, ja kuna see toob kaubandusele kahju ning raskusi, siis soovitakse selle aramuutmist.

Kaubandus-tööstuskoja juhatus küsimust kaaludes leidis, et asjata formaalsused tollil ja kõvenevad kitsendused kaubanduses mõjuvad halvavalt kogu eesti majandusele, mispärast koda pöördus majandusministri poole palvega küsimus võtta põhjalikule kaalumisele ja maksude peavalitsuse kitsendav korraldus muuta ära.

Aruandvate ettevõtete bilansid ei tule ümberhindamisele.

Kuldbilansside seaduse § 13 nõuab aruandvate ettevõtete varade ümberhindamist, kui aruandeaasta jooksul krooni väärtus peaks muutuma. Arvestades seda seaduse nõuet Kaubandus-tööstuskoda esitas 22. nov. 1933. a. majandusministrile vastava märgukirja, avaldades arvamist, et praegusel ajal ei ole erilist põhjust varade ümberhindamiseks, ja palus majandusministrilt juhtnõore selle kohta, kuidas suhtuda ülaltähendatud seaduse eeskirjadele.

Selle koja märgukirja peale on nüüd maksudevalitsus ühinenud Kaubandus-tööstuskoja arvamisega, et aruandvate ettevõtete bilansse ei tule ümber hinnata, sest:

1) Kuldbilansside seaduse § 13 põhjal põhivarade ja kapitalide arvestamine lõppbilansis peaks sündima kuldkrooni viimase börsikursiga enne bilansi tähtpäeva. Kuna kuldkrooni kui niisugust börsil ei koteerita juba 31. detsembrist 1927. a., siis ei saagi bilansse § 13 korras üldse ümber hinnata. Üldse kuldb. sead. § 13 oli kohaldatav ainult ajavahemikul kuni rahaseaduse maksmahakkamiseni.

2) Vormiliselt Eesti krooni pariteet kullaga

jäi muutmata, vaid välistaksuvahendite liikumise korraldamise määrusega (R. T. 54 — 1933) on määratud hoida krooni kurs tasemel, mis ei ole vähem Rootsi krooni madalaimast jooksvast kursist. Pealegi sama välistaksuvahendi tasemel oli Eesti kroon enne krooni kullaaluselst lahkumist.

3) Samuti kulla või välisraha alusel sõlmitud kohustuste õiendamise määrus (R. T. 57 — 1933) näeb ette deebitori õiguse õiendada oma kohustusi Eesti seaduslike maksuvahenditega nominaalsummas, mille kohta Eesti rahas oli lepitud kokku kohustuse sõlmimisel. Seega, vaadates ärim. sead. instr. § 55 p. 8 ettenähtud põhi-osa- ja meid asendavaile kapitalidele kui a.-s. või o.-ü. kohustusele aktsionääride või osanike suhtes tuleb tunnustada tähendatud määruse eeskirjade vastaseks bilansi passivas olevate põhi- või osakapitalide kullaalusel ümberhindamist.

4) Põhivarad bilansi aktivas selle vastu, nagu Kaubandus-tööstuskoda õieti tähendab, ei ole oma hinnas kroonides üldiselt tõusnud ja nende ümberhindamine kullaalusel ei oleks ka sisuliselt põhjendatud.

Väärtmetallasjade ja Märkide Tehas Roman Tavast.

Ainulaadne ja omapärane tööstus 10 aastat vana.

1923. a. lõpul asutas Roman Tavast Tallinnas, Kuninga tän. 3, kullasepatööstuse, võttes alul kohe endale peamiseks erialaks märkide valmistamise.

Tõulke selleks andis asjaolu, et säärane eritööstus Eestis täieliselt puudus. Leidus ju küll üksikuid märkide valmistajaid, ikuid seda tööd tehti vaid

kõrvalharuna ja seepärast ka väga puudulikult. Märkide tarvitajad, nagu kaitseväge, kaitseleit, tuletõrje, koolid ja organisatsioonid ning ühingud, tellisid tol ajal kõik vajalised tunnused Saksa- maalt ja mujalt.

Alul tuli töötada väga rasketes tingimustes. Kõrvalseisjal puudus üldse usk selle eriala edusse Eestis. Samuti tekitas tööstusele suuri raskusi

Roman Tavast.

asjaolu, et valitud eriala jaoks puudusid alul vastavad tööjõud ja neid tuli enesel välja õpetada.

Kõigist meist raskustest suutis noor, siis veel 28-aastane, kuid oma aastate kohta väga püüdlik ning emergiline töökoja omanik üksipäini saada üle. Imestusväärse visadusega on see moodsa töösturi tüüp oma väikesest töökojast kümne aasta jooksul arendanud mehhaniseeritud suurtööstuse, mil juba on oma nägus ning otstarbekohane kesk- küttega kaheksakordne kivibetoonist tehasehoone 480-meetrilise põrandapinnaga, kus nüüd undavad kümmed masinad ja leiab tööd ning leiba enam kui 40 inimest.

Tehase ruumid, mis on esialgselt ette nähtud töötamiseks 70 töölisega, on kõrged ning õhurik- kad ja tervishoidlikkus mõttes moodsalt ja hästi korraldatud. Kuid juba mõtleb omanik juureehi- tusele, sest puuduvad vajalised laoruumid. Kui

jalgida selle huvitava tööstuse arenemiskäiku kümne aasta jooksul, siis näeme, et see on kasva- nud reeglipärase järjekindlusega. Seda näitab kujukalt tööliste arvu iga-aastane suurenemine, mis 4-lt on kasvanud 40-ks.

Kriisiaegadest hoolimata tähistab iga uus tööliste arvu suurendamine Roman Tavasti tööstu- ses mõne uue ala juurevõtmist. Mida rohkem töös- tust mehhaniseeriti ja ettevalmistavate tööde te- gemiseks uusi masinaid üles seati, seda enam tuli omanikul leida uusi tööalaseid, et anda masinaile intensiivset tööd. Nii on tehase senise toodangu suurendamise kõrval kogu aeg otsinud võimalusi uute artiklite valmistamiseks, mis seni välismaalt impordeeriti, mida aga hea eduga on võimalik val- mistada kodumaal. Selle tagajärjel on tehase toodang kujunenud väga mitmekülgseks ja ma- sinate töövõime kasutatakse ära täiel määral.

Tehase toodangust võiksime nimetada peale väärismetallesemete (hõbe- ja kullasepatööd) metallkujusid, märke, ordineid, plakette, medaleid, metallvorminööpe, vormitunnuseid, pressimis-, vormimis- ja löökamisriistu: metalli, klaasi, kunst- sanve, naha, kummi, papi, seebi, maiusainete, vär- vide ja muu vormimiseks ja pressimiseks. Temp- leid: sügavtrüki, kõrgtrüki, kullatrüki, kirjalaki ja plombide tarvis, emailsilte ja üldse kõige mit- mekesisemaid töid väärismetallide ja emailimise alal.

Praegu on tehasel kuus osakonda. Masinad ja sisseseade on moodsaimad ja töötavad elektrijõul. Üksi juba elektrimootorite arv ulatub 30-le. Pea- töö tehases teevad mitmetüübilised pressid ning drukkimise, löökamise, valtsimise, reljeefide ko- peerimise ja muud säärased masinad ning tolmu- imejatega varustatud lihvimise, poleerimise ja lakkimise seadeldised. Pressidest, mida on arvult 10, on tugevaim 120-tonnilise rõhumisvõimega. Siinjuures üks huvitav detail: kõik masinad ja sisseseade on kohale monteeritud tehase omaniku R. Tavasti isiklikul juhtimisel ühegi eriteadlase abita.

Emailimiseks on rida ahje õli-, gaasi- ja elektrikuttega. Nendest suurima õliküttega ahju sisemus on 50×30×105 sm, mis annab kuumust 1100°. Graveerimistööde tegemiseks on olemas väga mitmekülgsete võimetega masin. Tehasel on ka täiuslikemad galvaniseerimise seaded Eestis — kuldamise, hõbetamise, vase galvanoplastika, punase vase, kollase vase, tsinkimise, patineeri- mise ja galv. dekapeerimise tarvis, kusjuures osa vanne on ringi liikuvad, mis galvaniseerimise protsessi kiirustab ja hõlbustab.

Edasi on tehases osakonnad metallide treimiseks, hõõveldamiseks, mehhaanika- ja lukusepa-toodeks, metallide sulatamiseks, valamiseks ja valtsimiseks, missugused tööd oma tarbeks toimetatakse kõik kohapeal.

Kui arvestada asjaolu, et mitmesugused väärismetallesemed, märgid, vorminööbid, samuti kõik emailsildid, mille tarvitus Eestis on väga suur, impoteeriti varemalt välismaalt, kulutades selleks suuri summasid meile nii vajalist välisvaluutat, milliste kaupade sissevedu aga nüüd on täieliselt jäänud ära, siis on arusaadav, missuguse tähtsuse omab see tööstus meil rahvamajanduslikult kui ainus sellelaadne Balti riikides. Roman Tavast'i väärismetallasjade ja märkide tehase toodangu kõrge kvaliteet on mitte üksnes kodumaa turult surunud välja sellesarnase välismaa kauba, vaid täidab ka suure osa välismaa, eriti Balti riikide, tellimisest, andes Eestile nimetataväärse summa välisvaluutat.

Tavasti tehases kunstipäraselt valmistatud vaarismetallidest esemed on äratanud üldist tähelepanu ja põhjustanud nende elavat nõudmist kodu- ja välismaal. Selleks on suurel määral aidanud kaasa omaniku kunstimeel, kes ise muuseas on ka andekas maalija ja kes tehases tarvitaminevate kavandite valmistamisel isiklikult töötab kaasa. Need võimed on Tavastil oma tehase toodangu maitsekuse ja kunstipärasuse tõstmisel olnud suureks kasuks. Eesti rinnamärkide, samuti väärismetallesemete jne. kultuuri on Roman Tavast kümne aasta jooksul tõstnud kõrgele tasemele, mis väärrib tõsist tähelepanu ja tunnustust. Tehase omaniku põhjalik asjatundmine ja tööde isiklik juhtimine kogu valmistuse protsessis, samuti hea maitse ning püüe saavutada parimat oma alal on Tavast'i toodangule vajutanud suursuguse pitseri.

Soovime omalt poolt energilisele tööstuse omanikule ta ettevõtte juubeli puhul südamest õnne ja edu ning ta ettevõttele edaspidist õitsengut.

Kaubandus-tööstuskoja teateid.

Kaubandus-tööstuskoja peakoosolek 18. detsembril 1933.

Koda valis esimehe ja uued organid.

18. detsembril l. a. astus kokku Kaubandus-tööstuskoja uus äsja valitud koja koosseis, et

Majandusellu puutuvaid seadusi ja määrusi.

1) Tollipõhitariifide seaduse muutmise seadus.

Tollipõhitariifide § 6 punktid 2 ja 3 muudeti selle seadusega ja pandi maksuma järgmiselt, arvates 31. oktoobrist 1933 kell 24.00. —:

I osa.

1. Sisseveotariif.

Tariifi	Kaupade nimetus	Tollimaarade ahus	Tollimaarad kroonides	
			üld-tarif	muu-maal-tarif
6	A. Sisseveoks lubatud kaubad.			
	Liik I.			
	Toiduained, taimesaadused ja loomad.			
	Puuvili ja marjad, värsked, soolatud või loetatud:			
	2 Apelsinid, mandariinid ja pomerantsid ja banaanid:			
	2-a apelsinid, mandariinid ja pomerantsid	1 kg. br.	1.50	0.40
2-b banaanid	"	1.50	0.30	
3 sidrunid	"	0.20	0.10	

Seadus on avaldatud R. T. 96 — 1933. a.

2) Konsulaarseadus.

See seadus sisaldab mitu peatükki ja määrab kindlaks konsulaar-organisatsiooni, konsulaarasutused ja nende koosseisu, tegevuse korra ning konsuli tegevuse üksikuid alad, muude hulgas ka majanduslikul alal. Ka määrab seadus kindlaks konsuli tegevuse kaubalaevanduse alal ning toetuse andmise korra puudustkannatavaile merimeestele ning teistele Eesti kodanikele.

Seadus on avaldatud R. T. 97 — 1933.

moodustada uued koja juhtivad organid. Peakoosoleku avas koja nõukogu esimees hrja J. Sihver, tervitades kokkuastunud uut koda uues hoones ja soovides uuele koja koosseisule õnne ja edu. Hra Sihver avaldas lootust, et uus koda ilmutab oma töös täielist üksmeelt, mis on eduka töö pandiks.

Peakoosoleku presiidiumi valiti juhatajaks hra A. Veiler, abiks hra O. Treilmann; peakoosoleku sekretäriks hra J. Karu ja abiks hra V. Kustlov.

Päevakorda, mis koosnes peamiselt vaid valimistest, täiendati paari punktiga: kriisimaksu ja maiusainetmaksu kaotamise küsimus.

Kuna see oli esimene koja peakoosolek pärast valimisi, siis moodustati mandaatkomisjon koja valimiste tulemuste läbivaatamiseks.

Mandaatkomisjoni valiti härrad Felix Tannebaum, Heinrich Gutkin, August Liias, August Kimberg, Jaan Loorens ja Toomas Kain, kes vaatasid läbi koja liikmete valimismaterjaalid ja leidsid valimiste tulemused olevat õiged. Mandaatkomisjoni ettepanekul peakoosolek kinnitas koja valimised.

Koja nõukokku valiti järgmised koja liikmed:

- I sekts. hra Karl Koppel,
- II " " Felix Tannebaum,
- III " " Peeter Luksep,
- IV " " Aleksander Veiler,
- V " " Gustav Vatsel,
- VI " " Jaan Kops,
- VII " " Johan Sihver,
- VIII " " Edgar Sulg,
- IX " " Oskar Zimmermann,
- X " " Vladimir Klassen,
- XI " " Johann Loosberg,
- XII " " Jaan Raudsepp.

Nõukogu liikmete asetäitjaiks valiti:

- I sekts. hra Georg-Hermann Jaanson,
- II " " Friedrich Eres,
- III " " Friedrich Lätte,
- IV " " Jaan Gailis,
- V " " August Tupits,
- VI " " August Merits,
- VII " " Oskar Kilgas,
- VIII " " Jaan Loorens,
- IX " " Richard Siil,
- X " " Gustav Sergo,
- XI " " Johannes Berg.

Pärast nõukogu valimist asuti koja juhatuse esimehe valimisele. I, III, V ja VI sektiooni poolt seati koja esimehe kandidaadiks üles senine koja esimees hra Joakim Puhk. Teisi kandidaate üldse üles ei seatud. Peakoosolek valis koja juhatuse esimeheks ühel häälel hra Joakim Puhk'i, millest otsust peakoosolek tervitas kestvate kiiduavaldustega.

Edasi valiti koja juhatuse. Peakoosoleku poolt valiti koja juhatusse järgmised koja liikmed:

- I sekts. hra Peeter Kurvits,
- II " " Nikolai Teisenroth,
- III " " Eduard Meksi,
- IV " " Aleksander Tõnisson,
- V " " Alfred Sinisoff,
- VI " " Oskar Treilmann.

Juhatusel liikmete asetäitjaid peakoosolekul ei valitud, kuna need määravad sektioonid oma poolt.

Lõppeks valiti veel koja revisjonikomisjon, kuhu said järgmised koja liikmed:

- I sekts. hra Johannes Reinthal,
- II " " Voldemar Kivistik,
- III " " Johann Semm,
- IV " " Julius Lill,
- V " " Samuel Songi,
- VI " " Ervin Bauer.

Neile asetäitjaiks valiti:

- I sekts. hra Gerhard Mirlieb,
- II " " Heinrich Gutkin,
- III " " Nikolai Grünthal,
- IV " " Oskar Suursööt,
- V " " Kaarel Ennus,
- VI " " Toomas Kain.

Kriisimaksu kaotamise küsimuses võttis sõna k. l. hra O. Zimmermann, leides, et see on maksnikele koormav ja ruineerib meie majanduslikku elu. Ta tegi ettepaneku, et peakoosolek avaldaks soovi füüsiliselt isikuilt võetava erimaksu määruse kaotamiseks.

K. l. A. Tõnisson arvas, et ei ole õige see kord, kui tullakse küsimusega otsekohe peakoosoleku ette, ilma et küsimust enne oleksid arutanud sektioonid ja koja juhatuse.

K. l. V. Kivistik leidis, et peakoosolekul on õigus arutada küsimusi, olgugi et neid pole enne kaalutud sektioonides.

Nõukogu esimees J. Sihver selgitas, et peakoosolek võib küll igasuguseid küsimusi arutada ja soovivavaldusi vastu võtta, kuid otsusi teha küsimustes, mis pole koja seaduses ettenähtud korras päevakorda võetud, peakoosolek ei saa.

K. l. O. Zimmermann teatas, et ta küsimuse ongi võtnud üles selles mõttes, et peakoosolek avaldaks soovi erimaksu kaotamiseks.

Esitas ettepaneku kirjalikult:

„Kaubandus-tööstuskoja peakoosolek leiab, et kriisimaks on meie äriühingutele väga raske kanda, ja soovib, et see maks kõige lähemal ajal kaotataks.“

Sooviavaldus võeti peakoosoleku poolt vastu.

Maiusainete maksu kaotamise küsimuses võttis sõna k. l. Aleksander Naeris. Ta kõneles maiusainete maksu seaduse hävitavast mõjust meie pagari- ja maiusainete tööstusele. See tööstus on kolme aasta jooksul umbes 80% läinud tagasi. Ka teeb tööstustele suuri sekeldusi kõnesoleva seadusega maksmapandud raamatupidamine. Avaldas soovi, et see seadus kaotataks.

K. l. O. Zimmermann esitas kirjaliku ettepaneku, et koja peakoosolek võtaks vastu sooviavalduse maiusainetemaksu peatseks kaotamiseks.

Peakoosolek võttis sooviavalduse vastu.

Sellega lõppes koja peakoosolek.

Äride register detsembrikuu esimesel poolel.

Registreeritud firmasid:

1. Martin Bauermann, Tallinn, S. Juhkentali 22, kella-kullasepäär.
2. Nikolai Elbin, Tallinn, Hollandi-Põik 3, lihakauplus.
3. Helene Ellram, Tartu, Tähe 92-a, toiduainetekauplus ja piimapood.
4. Dipl. ins. K. Griep & Co pitsi- ja paelavabrik Tartus, Tartu, Riia 4. Täisühing, täisosanikud Eduard Grünfeldt ja Konstantin Griep, ühingu osakapital Kr. 2.000.—
5. Alvine Grünbaum, Tallinn, Endla 41, toiduainete- ja piimakauplus.
6. Jakob Kaer, Pärnu, Lubja 10, toiduainetekauplus.
7. Nikolai Kallas, Nehatu v., mootorjahuveski.
8. Karl Karlson, Pärnu, Riia 95, toiduainetekauplus.
9. Albert Kilter, Ahja v., toiduainetekauplus.
10. Luise Kirm, Tallinn, Heeringa 22, toiduainete- ja piimakauplus.
11. Marta Koch, Tartu, Uueturu 25, pagariäri.
12. Johannes Koort & Arnold Morin, kiirpressimine ja keemiline puhastus „Nobless“, Tartu, Promenadi 4, täisühing, täisosanikud Johannes Koort ja Arnold Morin; ühingu osakapital Kr. 200.—
13. Meinhard Krela, Tartu, Kauba 3, saapakauplus.
14. Pesuäri „Novelty“, Alfred Krenkel, Tallinn, Harju 35, pesu- ja pudukauplus.

15. Elmar Kurik, Rannu v., toiduainetekauplus.
16. Alide Kuuskmann, Tallinn, Oskari 27, toiduainetekauplus ja piimamüük.
17. Marie Laev, Pärnu, Brackmanni 1, pan-sion.
18. Moeäri „Ala“, Anna Lassmann, Tallinn, S. Tartu mnt. 6.
19. Emilie Laurson, daamide ja härrade juuksetööstus, Viljandi, Tartu 5.
20. Rosalie Leesmann, Tallinn, Tsemendi 12, toiduainete- ja piimakauplus.
21. Gustav Loba, Kasepää v., segakauplus.
22. Julie Moser, Tartu, Aleksandri 78, liha- ja vorstikauplus.
23. Johan Mölder, V. Väandra v., segakauplus.
24. Aleksander (Aleksandri pg.) Müllerson „Rahivere vesiveski“, Kudina v.
25. Marie Noot, Tallinn, Väike-Pärnu mnt. 36, söögimaja.
26. Leida Otsa, Kavastu v., apteek.
27. Alma Reinvald, Tartu, Ülikooli 25, piimakauplus.
28. Andrei Samet, Petseri, kaubareas, pudukauplus.
29. Ferdinand Speek, Rakvere, Tallinna 20, delikatess- ja toiduainetekauplus.
30. Vulfas Shuras, Tartu, Riia 27, fototarveteäri.
31. Amalie Süld, Tallinn, Kristiine 27, toiduainete- ja piimakauplus.
32. Jaan Trents, Sootaga v., vesi-jahuveski.
33. Ernst Vaiga, Tartu, Karlova 70, toiduainete- ja piimakauplus.
34. Paul Vasnevsky, Paide, Turuplats 5, juukselõikusäri.
35. Karl Viir, Pärnu, Roheline 17, toiduainetekauplus.
36. Boris Vinterfeldt, Tallinn, Estonia teatrimaja 4, riideäri.
37. Eduard Vomm, Pärsti v., segakauplus.

Registreeritud muudatusi:

1. Balti Lloyd CURT SCHILLER, asukohaks Tallinn, Pikk 62 (enne Pikk 67).
2. Eesti Kindlustuse Aktsiaselts Eesti Lloyd, Tallinn, Pikk 11, juhatuse liige Konstantin Päts lahkunud.
3. Aleksander Einberg jätkab äritegevust, avades toiduainetekaupluse Tallinnas, Endla 47.
4. M. Furmansky & Pojad, Tartu, Botaanika 76. Avanud Puurmanni vallas metsatööstuse.

5. Aktsiaselts Aleksei Gorbatshev ja Ko, Tallinn, Lai 5, juhatuse liikme Daria Romantsova perekonnanimeks abielludes Adams.
 6. Balti Kaubanduskontor Grohmann & Mehks, Tallinn, Vene 19, agendid. Täisosaniku Verner Mehks'i lahkudes jääb ainuisiklikuks äripidajaks Vladimir Grohmann, kes tegutses firma all „Balti Kaubanduskontor GROHMANN, asukohaga Tallinn, Vaikne 5.
 7. Aleksander Horn, restoraani „Du Nord“ asukohaks Tartu, Maarjamõisa 5-a (enne Gildi 9).
 8. Jacob Kljas'i, Tallinn, S. Tatari 21-b, metsaäri üle läinud Isidor Goldmann'ile ühes firma „Jacob Kljas“ tarvitamise õigusega.
 9. Daniel Konšap, toiduainetekaupluse asukohaks Tartu, Meltsiveski 54 (enne Peetri 26).
 10. Marie Koslov jätkab äritegevust, avades vanakraamikaupluse Tartus, Fortuna 14 (varem pidanud liha- ja vorstikauplust Aleksandri 24).
 11. Kull & Deutsch, omanik Ernst Deutsch, asukohaks Tallinn, Estonia pst. 15 (enne Narva mnt. 4 k. 4).
 12. Mihkel Kõrgesaar, segakaupluse asukohaks Petseri, Smolenski 7-a (enne Turuplats 14).
 13. H. Lambert, agentuuräri Riga, Tallinna osakond, Tallinn, Pikk 31. Äripidaja Harry Lambert'i surma järele jääb ainuisiklikuks äripidajaks Marie Lambert. Prokurist Arthur Mayer.
 14. Pauline Lepp jätkab äritegevust, avades toiduainete- ja piimakaupluse Tallinnas, Paldiski mnt. 27.
 15. August Matverk, toiduainetekaupluse asukohaks Tallinn, Sõja 5 (enne Falkpargi 18-a).
 16. Tartu vilja- ja jahuäri Hans Muggu, Tartu, Kastani 103, avanud osakonna Tallinnas, Tehnika 19, kus firma volinikuks on August Lepp.
 17. Osühisus „Noor-Eesti Kirjastus“, Tartu, Rütüti 4, juhatuse liige August Püll lahkunud, juhatuse liikme kohustetäitjaks määratud Timotheus Grünthal.
 18. Evgenia Očapovsky jätkab äritegevust, avades toiduainetekaupluse Tallinnas, Oskari 53.
 19. August Peri peab tuuleveskit Raadi vallas (enne Vana-Kuuste v.).
 20. Marie Roos, toiduainetekaupluse asukohaks Tartu, Kesk 15 (enne Lutsu 24).
 21. Emilie Selgis, kleidiõmblustööstuse asukohaks Tartu, Õnne 26 (enne Õnne 18—3).
 22. Aleksander Sermat, plekisepatööstuse asukohaks Jõgeva, Suur 17 (enne Suur 38).
 23. Karl Simon, saeveski ja chitumaterjiaalide ladu, end. Konstantin Jürgens, asukohaks Tallinn, Kopli 9 (enne Rannavärava p. 19).
 24. Richard Sklave, toiduainetekaupluse asukohaks Tallinn, Karu 11 (enne Hollandi 18).
 25. Hendrik Toots, Tallinn, S. Tartu mnt. 8, lõpetanud saapakaupluse. Teist saapakauplust S. Pärnu mnt. 16 peab edasi.
 26. Tõnis Torpats, mööbliäri asukohaks Tartu, Gustav-Adolfi 15 (enne Riia 85); mööblitööstus asub endiselt Elisabeti 22.
 27. Kaubanduse ja Tööstuse Aktsiaselts TRANSIITO, Tallinn, Heeringa 12, juhatusest lahkunud Miron Brodsky, kelle asemele valitud Cilla Eidelmann.
 28. Johannes Urtson, rätsepätööstuse asukohaks Võru, Kreuzwaldi 14.
 29. Ivan Vassiljev, toiduainetekaupluse asukohaks Narva, Haigemaja 29 (enne Haigemaja 30).
- Tegevuse lõpetamise registreerinud:**
1. Aleksander Assafelt, Tallinn, Kodu 18, toiduainetekauplus.
 2. Rosalie Feldmann, Tallinn, Nunne 7, toiduainetekauplus, prokurist Helene Raudsepp.
 3. Alfred Freymann, Tartu, Tööstuse 12, toiduainetekauplus.
 4. Leida Ink, Tartu, Pikk 33, sülditööstus.
 5. Robert Jaanov, Tallinn, Kristiine 27, toiduainetekauplus ühes piimamüügiga.
 6. Robert Jakobson, Tartu, Tähe 92-a, toiduainete- ja piimakauplus.
 7. Andrei Jallai, Kudina v., töövõte.
 8. Helmut Kask, Pärnu, Väike-Ohvitseri 3, toiduainetekauplus.
 9. Johannes Kahla, Tallinn, Vabaduse pl. 5, jalanõudekauplus.
 10. Gustav Leesmann, Tallinn, Tsemendi 12, toiduainetekauplus.
 11. Helga Lemets, Rakvere, Tallinna t. 20, delikatess- ja toiduainetekauplus.
 12. Tõnis Lepik, Kavastu v., apteek.
 13. Segakauplus „Royal“ Hendrik Lippert, Tallinn, S. Pärnu mnt. 32-b.
 14. Lidia Merkulov, Tallinn, Vene 7, jalanõudekauplus.
 15. Nikolai Männikov, Pärnu, Jänessel- ja 81, toiduainetekauplus.

<p>16. Aleksander Tõnu pg. Müllerson, Kudina v., vesiveski.</p> <p>17. Julius Neumann, Urvaste v., väikekauplus.</p> <p>18. Mihkel Ots, Tallinn, Oskari 27, toiduainetekauplus.</p> <p>19. August Pikk, Pärnu, Katarina 24, vorsi-
tööstus.</p> <p>20. Söögisaal „London“ Voldemar Rea, Tallinn, V. Pärnu 36.</p> <p>21. August Sild, Tartu, Pectri 18, toiduainetekauplus.</p>	22. Konstantin Simon, Saunja puumasivabrik, Kodasoo v. 23. Sigrid Strauch, Tallinn, Endla 41, toiduainete- ja piimakauplus. 24. Martin Tabur, Kabala v., talurahvatarvetekauplus. 25. Hilda Ustcm, Tallinn, Endla 47, toiduainetekauplus. 26. August Viikvaldt, Paide, Turuplats 5, habemeajamisäri. 27. Helene Viil, Tallinn, Estonia teatrimaja 4, riidekauplus.

Abieluvaranduse lahutamise lepinguid.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	Riigi Teat. lisade nr. nr.	Elukoht
		Nr. 90	
Austa, Albert ja abik. Hilda	23. II 32.	21. XI 33.	Elvas.
Leppik, Andreas ja abik. Emilie	1. XII 32.	„	Paides, Lai 10.
Sepp, Jaan ja abik. Adolfine	27. X 33.	„	Rakveres, Tööstuse 7.
		Nr. 92	
Bochmann, Aleksander ja abik. Alide	10. XI 33.	28 XI 33	Tallinnas, Sõjamäe 38.
Birk, Erich ja abik. Lisette, sünd. Kotkas	2. XI 33.	„	Nõmmel, Seene 20.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt.

Kuidas talitada kahjudega, mis ettevõtted on saanud krooni kursi allaviimisel välismaa võlgadelt?

Krooni lahkumine kullaaluselt käesoleval aastal tõi esile ta väärtuse langemise umbes 35% ulatuses välisvaluuta vastu. Aktsiaseltsid, kes võlgnevad suuremaid summasid välismaale, on kohustatud bilansside kokkuseadmisel aasta lõpul näitama neid võlgu eesti kroonides börsi kursside järgi. Seejuures võivad tulla esile kahjud, mis neelavad kõik ettevõtte reservid, või osa või koguni terve põhikapitali, nii et aktsiaseltsid oma põhikirja ja aktsiaseltside seaduse nõudeil peaksid asuma likvideerimisele.

Säärane seisukord, mis on tekkinud mitte niivõrd ettevõtte kehva tegevuse kui üldpoliitilistel põhjustel, ei tohiks, meie arvates, olla aluselks ettevõtete likvideerimise üksimuse ülesvõtmisele, mis nende krediidi peale võiks halvavalt mõjuda.

Ei peaks ka lastama silmast fakti, et krooni hoidmise poliitikaga mitmele säärastest ettevõtetest viimase kahe aasta vältel kunstlikult kasusid suurendati ja neid rängalt maksustati.

Ebamäärases seisukorras, mis säärase rahaväärtuse kõikumise läbi tekkinud, tuleks vabariigi valitsusel harilikus elus maksvate seaduste käsitlemisel teha erandeid.

Kaubandus-tööstuskoja arvates on praegu hädatarviline välja anda määrus, mis lubaks ettevõtetel käesoleval aastal krooni langemise tõttu tekkinud kahjusid kanda üle järgmistele aastatele ja neid võrdsetes osades kirjutada maha eelolevate aastate kasudest vähemalt viie aasta kestes.

Selles mõttes esitas koda majandusministrile vastava märgukirja.

Muudatusi kokkuleppekeelsete telegrammide koostamise ja maksustamise kohta.

Allpool teeme teatavaks 1. jaanuarist 1934 maksmahakkavad muudatused kokkuleppekeelsete telegrammide koostamise ja maksustamise kohta, mis on tingitud läinud aastal Madridis sõlmitud rahvusvahelisest telegraafireglemendist. Selle reglemendi eeskirjad kokkuleppekeelsete telegrammide kohta redi-

geeriti põhimõttega — kõrvaldada koodrühmade suhtes igasugused kitsendused, et anda telegrammide saatjaile suuremat vabadust telegrammide koostamisel. Uus korraldus aga kaitses kokkuleppekeelseid telegramme ka kaugeleulataval määral moonutuste eest ning tagab nende telegrammide kiiremat edasitoimetamist. Pealeselle on uute eeskirjade kohaselt koostatud koodide kasutamise tagajärjeks telegrammide odavamaks muutumine, sest uute koodidega saab telegramme lühemalt kokku seada kui see oli võimalik vanade koodidega.

Soovitaksime asjast huvitatuile oma koodid seada ümber uute eeskirjade kohaselt, et uuest korrast saada majanduslikku kasu.

Olulisimad neist muudatusist on järgmised:

1. jaanuarist on lubatud saata ainult üht liiki kokkuleppekeelseid (CDE) telegramme senise kahe (A ja B) liigi asemel. CDE-telegrammi teksti sõnad ei tohi sisaldada üle 5 tähe (seni oli A-liiki telegrammide teksti sõnapikkus 10 tähte). CDE-telegrammide eest võetakse $\frac{7}{10}$ hinda lihtkeelse lihttelegrammi täishinnast (seni $\frac{7}{10}$), kui on tegemist Euroopa maadega, ja $\frac{6}{10}$ hinda lihtkeelse lihttelegrammi täishinnast (seni $\frac{3}{10}$), kui on tegemist kaugemate maadega. Sisemaal ja Lätiga vahetuses on CDE-telegrammide sõnamaks $3\frac{1}{2}$ senti. Nende telegrammide maksu alamäär on sisemaalises ja Lätiga (ka Lööduga) vahetuses 30 senti, välismaalises vahetuses — 5 sõna maks (senise 4 sõna maksu asemel).

CDE-telegrammide tekstis ei tohi olla aktsentueeritud tähte 6. Numbrite arv või numbrite rühmade arv neis telegrammides ei tohi ületada teksti ja allkirja maksuliste sõnade poolt arvu, vastasel korral käsitatakse neid telegramme kui šifreeritud keele telegramme.

Pealeselle on tariifis võetud ette veel rida teisi muudatusi, millistel pole aga kuigi suurt olulist tähtsust.

Eesti kaubalaevastiku juurekasv 1933. aastal.

Kaubandus-tööstuskoja laevasõidu sektiiooni andmeil on meie kaubalaevastik möödunud aasta jooksul tonnažilt veidi kasvanud, kuigi laevade arv üldiselt on vähenenud. Nii on suurenenud aurikute arv 2 võrra 6053 br. rgt. (5593 netto rgt.). Vähenenud on aga purjelaevade arv 5 laeva võrra 299 br. rgt. (223 netto rgt.) ja samuti on vähenenud mootorpurjelaevade arv 5 laeva võrra 1124 br. rgt. (828 netto rgt.). Ka praamide arv on 10 praami võrra vähenenud 1374 br. rgt. (1275 netto rgt.). Suurenenud

on aga ka mootorlaevade arv ühe laeva võrra 90 br. rgt. ja 1275 netto rgt.

Üldiselt on meie kaubalaevastik 17 üksuse võrra (praamid ühes arvatud) küll vähenenud, tonnaž aga seevastu on tõusnud 3346 br. rgt. (1324 netto rgt.) võrra, mida tuleb lugeda praeguse raske aja kohta rõõmustavaks nähtuseks.

Ülemaaline 9. Eesti näitus-mess 1.—10. sept. 1934 Tallinnas.

A.-s. „Naitus“ e“ nõukogu võttis oma eeloleva aasta tegevuskavaks korraldada Tallinnas 1.—10. septembrini 9. Eesti näitus-messi.

Et tähendatud ettevõtet vääriliselt teostada, otsustati eeltöödega kohe teha algust.

Käesoleval aastal näitus-messi ei korraldatud, vaid seltsi tegevus piirdus kahe erinäituse korraldamisega (kalandusnäitus maikuu ning mööbli- ja majapidamistarvete laat sept.-oktoobrikuus).

Prantsuse:

Mageda vee kala sisseveokontingent. Kuni käesoleva ajani oli mageda vee kala sissevedu piiramatult. Nüüd on avaldatud dekreet, millega kontingenteeritakse sissevedu havidel, karpidel, linaskel ja angerjail. Käesoleva aasta detsembrikuus lubatakse neid kalu üldiselt sisse vedada 1000 kvintaali, 1934. a. kolmel esimesel veerandil 2000 kvintaali iga veerandaasta kohta ja viimasel veerandaastal 3000 kvintaali. Esialgu jääb üldkontingent riikide vahel jaotamata ning sissevedu jääb üldkontingendi piirides vabaks kõikidele maadele.

Bestist on värsket kala Prantsusmaale saadetud vaid viimasel ajal. Niikaua kui üldkontingent riikide vahel jääb jaotamata, ei teki ka edaspidi saatmisele takistusi. Peaks kontingent tulema jaotusele endiste aastate sisseveo alusel, siis on karta, et sisseveole Eestist tuleb takistusi.

Poola:

Poola-N. Vene kokkulepe metsaekspordiks. Novembri keskpaigas Varssavis peetud läbirääkimistel N. Vene Eksportleski esindajate ja Poola metsaeksporditajate vahel on jõutud kokkuleppele mõnede põhimõtteliste korralduste suhtes, millega mõeldakse kõrvaldada vastastikune võistlus ja parandada turustamise tingimusi nendel turudel, kuhu Poola ja N. Vene ekspordivad ühesuguseid metsamaterjale.

„Kaubandus-tööstuskoja Teataja“

tellimisi 1934. aasta peale võtavad vastu:

Kaubandus-tööstuskoja osakonnad Tartus ja Pärnus, koja esindused Narvas, Rakveres, Viljandis, Võrus ja Valgas, koja büroo Petseris ja kõik vabariigi postiasutused ning postiagentuurid.

Tellimistega palume rutata, et ajakirja saatmises ei tekiks vahet.

Talitus.

Toiduainete turg.

London.

Nisu, kaal — 496 Ingl. naela = 226 kg.	
Northern Manitoba sh	24/9
Hard Winter ”	—
Rosario Santa Fe ”	18/9
Jahu, kaal — 280 Ingl. naela = 127 kg.	
Good Canadian sh	10/9—11/—
Odrad, kaal — 112 Ingl. naela = 50 kg.	6/3
Kalifornia, kaal — 424 Ingl. naela = 192 kg. ”	—
Kaerad, kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg sh	5/6
La Plata ”	—
Kanada nr. 2 ”	—
Linad, cif. per tn.	
Livonian £	—
Basis Risten ”	46/—
Tows, Soviet ”	—
No 3 Group ”	35/—
Bacon, kaal 112 Ingl. naela	
liri sh	76/—
Daani ”	78/—
Hollandi ”	71/—
Eesti ”	69/—
Rootsi ”	74/—
Poola ”	67/—
Munad — 120 kg.	
Inglise ”	19.—20
Võl.	
Daani ”	113—115/—
Eesti ”	—
Läti ”	—
Siberi ”	65—66/—

Hamburg.

Nisu.	
Sisemaa, 50 kg eest Rmk.	9.60—9.65
Manitoba, cif 100 kg eest term. fl.	—
Western II, cif 100 kg. eest ”	—
Hard Winter, cif 100 kg. eest ”	—
Ameerika jahu \$	—
Rukis.	
Sisemaa, 50 kg eest loco Rmk.	8.15—8.20
Kaerad.	
Sisemaa, 50 kg eest ”	7.70—7.85
Suhkur, cwt. (50 kg.)	
Toores sh	5/—
Hollandi ”	6/9
Belgia ”	6/1 ¹ / ₂
Tšehhi ”	7/3
Poola ”	6/3
Rils, Burmah II, 50 kg. eest Rmk.	10.15
Rasv, tierces = 191 l.	
American Purelard \$	—
Berliin.	
Võl, tsentneri eest (50 kg.)	
Sisemaa või I sort Rmk.	—
” ” II ” ”	—
” ” III ” ”	—
Daani ”	—
Eesti ”	140.—
Soome ”	139.—
Läti punane ”	140.—141.—
” roheline ”	138.—139.—

Välisbörsid.

	L O N D O N										
	12. XII	13. XII	14. XII	16. XII	18. XII	19. XII	20. XII	21. XII	22. XII	23. XII	27. XII
Frank . . .	83.46	83.84	83.59	83.43	83.21	83.34	83.65	83.65	83.56	83.53	83.46
Dollar . . .	5.0950	5.0562	5.0812	5.1350	5.16	5.13625	5.1125	5.0975	5.10	5.1062	5.11
Rootsi kroon	19.39	19.39	19.39	19.39	19.39	19.39	19.39	19.39	19.39	19.39	19.39
Daani kroon	22.39	22.39	22.39	22.39	22.39	22.39	22.39	22.39	22.39	22.39	22.39
Norra kroon	19.90	19.90	19.90	19.90	19.90	19.90	19.90	19.90	19.90	19.90	19.90
Saksa mark .	13.69	13.71	13.715	13.68	13.66	13.695	13.715	13.73	13.72	13.70	13.695
Soome mark	226.50	226.50	226.50	226.50	226.50	226.50	226.50	226.50	226.50	226.50	226.50
Florin . . .	8.1275	8.1650	8.1425	8.1375	8.11	8.1350	8.1650	8.1575	8.15	8.15	8.1350
Liira . . .	62.15	62.68	62.62	62.15	62.06	62.18	62.46	62.46	62.40	62.46	62.34
Helveetsia fr.	16.88	16.95	16.91	16.905	16.86	16.885	16.97	16.95	16.93	16.92	16.915
Tšehhosl. kr.	110.—	110.50	109.87	110.—	110.—	109.81	110.25	110.375	110.375	110.12	109.87
Belgia frank	23.51	23.62	23.55	23.49	23.43	23.47	23.58	23.58	23.57	23.55	23.53
Silling . . .	29.62	29.62	29.50	29.50	29.50	29.50	29.25	29.50	29.37	29.37	29.62
Slott . . .	29.06	29.25	29.06	29.06	29.06	29.06	29.18	29.18	29.18	29.06	29.06
Pengo . . .	25.—	24.75	24.75	24.50	24.25	24.25	24.25	24.25	24.25	24.50	24.50
Latt . . .	17.—	17.—	17.—	17.—	17.—	17.—	17.—	17.—	17.—	17.—	17.—
Litt . . .	32.50	32.50	32.50	32.50	32.50	32.50	33.—	33.—	33.—	33.—	33.—
Tšerv. . . .	6.357	6.357	6.367	6.357	6.3575	6.3575	6	6.355	6.3875	6.3875	6.377
Eesti kroon .	18.50	18.50	18.—	18.50	18.50	18.50	18.50	18.50	18.50	18.—	18.50
Höbe p/unts	18 ^{1/2}	18 ^{9/16}	18 ^{5/8}	18 ^{3/4}	18 ^{5/8}	18 ^{5/8}	18 ^{9/16}	18 ^{9/16}	18 ^{1/16}	18 ^{13/16}	18 ^{3/4}
Plaat. p/unts											
Kuld p/unts .											

	B E R L I N								
	12. XII	13. XII	14. XII	18. XII	19. XII	20. XII	21. XII	22. XII	27. XII
Naelsterling .	13.655	13.76	13.76	13.69	13.67	13.695	13.695	13.74	13.69
Frank . . .	16.42	16.42	16.42	16.42	16.425	16.42	16.42	16.42	16.42
Dollar . . .	2.69	2.725	2.72	2.66	2.655	2.67	2.67	2.70	2.67
Rootsi kroon	70.65	70.90	70.80	70.60	70.55	70.65	70.65	70.80	70.60
Daani kroon	61.15	61.40	61.30	61.10	61.05	61.15	61.15	61.30	61.15
Norra kroon	68.85	69.10	69.—	68.75	68.70	68.80	68.80	68.95	68.85
Soome mark	6.05	6.07	6.07	6.05	6.05	6.05	6.05	6.07	6.06
Florin . . .	168.85	168.85	168.85	168.85	168.70	168.65	168.65	168.65	168.55
Liira . . .	22.04	22.04	22.—	22.05	22.03	22.03	22.03	22.02	21.97
Helveetsia fr.	81.19	81.20	81.10	81.10	81.10	81.05	81.05	81.05	81.—
Belgia frank	58.26	58.80	58.28	58.35	58.32	58.30	58.30	58.30	58.25
Latt . . .	80.10	80.10	80.10	80.10	80.10	80.10	80.10	80.10	80.10
Litt . . .	41.55	41.55	41.55	41.55	41.50	41.50	41.50	41.50	41.50

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekirjad ja hinnad (en gros).

„J. Puhk ja Pojad“ suurveski saadused. Hinnad arvatud 50 kg eest ühes valge puuvillase kotiga.

Kroonid.

Saiajahu poolsõre 100 kg. 40.—
 „ sõre „ 42.—

Kroonid.

Jahud: nisu, pehme, Ameerika ja Inglise 100kg. —
 „ sõre, Ameerika ja Inglise „ —

Püülijahu:

Rukkipüü patent (à 50 kg). 100 kg. —
 harilik „ 24.—

„Eesti Parem“ saiajahu „ 38.—

„Kalev“ „ 35,5

„Taara“ „ —

„Kungla“ „ 32.—

„Sampo“ „ 28.—

Manna „ 43.—

Granular „ 38.—

„J. Puhk ja Pojad“ suurveski Jahud: rukki „ 12.60—13.40
 rukkipüü „ 24.—
 nisu, pehme —
 sõre „ 28.00—42.00
 Kaerahelbed (Herkulo) 1 kg. 0.29

	Kroonid.		Kroonid.
A/S. Rotermanni teh.			
Jahud: rukki 100 kg.	13.10	Koks, kütte 1000 kg.	50.00—55.00
" " püül "	23.—	Kütteturvas(riigi turbatööst.) .	" 8.30
" nisu, pehme — söre "	28.20—44.00	Põlevkivi, I-a, fr. ladu Tall., netto	" 8.50
Nisu, Eesti, saatejaam "	17.00—21.00	Raskeõli fr. ladu Tallinn, netto . 100 kg.	5.25
" külvi, suvi „Rubin“ "	—	Estobituumen A, B, C (gudrong)	
Rukis, Eesti, "	11.00—12.00	" tünnid. br.	" 8.75
Kaerad, toidu, Eesti "	10.50—11.00	" D. E. (pigi) "	" 9.25
" " Vene "	—	Katuselakk, "	" 9.25
Odrad, õlle, Eesti "	18.—	Fenolaat, tünnid, netto "	" 10.00
" toidu, Eesti "	15—16	Karbolineum „Estokarbolineum“	
Herned, peluskid, külvi "	—	A & B, netto "	" 12.75
Riis, Burma II "	46.00—47.00	„Estokarbolineum“ C, netto "	" 10.75
Kartulid, piirituse "	1.50—1.60	Raualakk, tünnid, netto "	" 18.75
" " vabriku "	1.50—1.60	Imbutusõli A, netto, tünnid "	" 7.75
" " ditärklis „Supérieur“ "	21.00—23.00	" B "	" 7.00
" " kartuli, 420/0 "	28.00—30.00	" C "	" 6.00
" " "	28.00	Asfaltmastiks "	" 6.00
Võrkspord, I sort 1 kg.	—	" emulsioon "	" 9.75
M. "	—	Viljapuu-karbolineum, netto ltr.	0.41
" " kodumaa "	0.65—0.70	Autobensiin "	" 0.27
Juust, „schveitsi“, kodumaa . 1 kg.	1.20—1.25	Diiselmootor-nafta 1 kg.	0.11
Kakao, Hollandi 1 kg.	2.00—2.60	Mootor-petrooleum, fr. iga sihtj.	" 0.12
Kave kakao „Kuld“ "	1.50	" -nafta "	" 0.11
" " „Extra“ "	2.—	Raud, sordi 100 kg.	12.00
" " „President“ "	2.50	" vits "	" 17.50—18.00
Kohv, Rio, Santos jne. "	6.10—6.60	" plekk "	" 16.00—26.50
" " Kesk-Ameerika sordid "	6.60—7.40	" plekk, tsingitud "	" 34.00—41.00
Tee, laht., oranž Pekoe, Tseilon "	6.60—7.50	" talad "	" 11.—11.50
" " oranž Pekoe, Java "	5.50—6.80	Teras, Inglise "	—
" " Moning, Hiina "	5.80—6.50	" valu "	" 25.00
Suhkur, peenike, valge, Saksa . 100 kg.	—	" talla, ree "	" 17.00—17.50
" " Inglise "	43.00—43.25	Inglistina "	" 525.00
" " Poola "	42.75—43.00	Seatina "	" 40.00
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun		Vaskplekk, punane "	" 160.0—180.0
" " Irboska ja Narva "	4.20—4.30	" valge "	" 140.0—165.0
Sool, lahtine, Saksa "	4.40—4.65	Tsinkplekk "	" 65.00—70.00
" " Poola "	4.40—4.65	Masinaõli, mitmesugune "	" 24.00—28.00
Heeringad, Yarmouth, „Matties“ tünn	34.00	Mootoriõli, mitmesugune "	" 35.00—45.00
" " „Matullis“ "	36.00	Autoõli, mitmesugune "	" 40.00—50.00
" " „Fulls“ "	40.00	O/Ü. Eesti Kiviõli põlevkivi küt-	
" " „Soti, Spent“ "	32.00—35.00	teõli, tsistern. fr. Tallinn . 1000 kg	48.00—55.00
" " „Matties“ I s. "	55.00	Linaseemneõli 100 kg	72.00—73.00
" " „Matfulls“ "	61.00	Värnis "	" 74.00—75.00
" " Islandi, 1/1 "	37.00	Tsilindriõli, mitmesugune "	" 30.00—40.00
" " 1/2 "	20.50	" Vene 280 ^o "	—
Liha, sea, I sort 1 kg.	0.45—0.60	" " 3200 "	—
Liha, looma, I sort "	0.19—0.32	" Ameerika 280 ^o "	—
Õlikoogid, linaseemne 100 kg.	11.00—12.00	" " 320 ^o "	—
" " päevalille "	11.00	Nafta, Vene "	—
" " puuvilla "	10.50	" Ameerika "	" 11.00—12.00
Jahu, päevalille "	—	" Poola "	" 11.00—12.00
Segajõutoit I sort "	8.50	Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid	" 12.00—13.00
" " II sort "	7.50	" Ameerika "	" 12.00—13.00
Sojatangud "	12.50	Bensiin, Eesti, riigi põlevkivi-	
Nisukliid "	7.00—8.00	tööstuse segabensiin, fr. Tallinn,	
Maapähklikoogid "	—	O/Ü. Eesti Kiviõli bensin Estolin	
Puuvillane riie, Bjas, netto . mtr.	0.49.50—0.62.50	tsistern. fr. Tall. ühes teede-	
" " Mitkal "	0.36.50—0.47.50	maks. "	" 33.00—34.00
Lina, ristna R . 1 kg	00.64—00.61	Bensiin, vene, I sort "	" —
" " hoffsdreiband HD "	00.55,75—00.52,75	Pesusooda, kodumaa "	" 9.50.—10.00
" " dreiband D "	00.47,50—00.44,50	Seebikivi "	" 32.00.—35.50
" " ordinäardreiband OD "	00.39,25—00.36,25	Värvid, nigros., veessulav, välism. 1 kg.	6.00
" " liivi-ordinäardreiband LOD "	00.31—00.28	" tsinkvalge, välism. "	" 0.58—0.60
" " takuprakk H 1 kg	00.19—00.16	" tinavalge, "	" 0.83—0.85
" " "	—	" ooker, "	" 0.20—0.25
Tendents: selguseta.		Superfosfaat 18—200/0 kott	—
Õllinaseemned, 90%, baas, 100 kg	18.00—19.00	Segafosfaat 22—230/0 "	—
Linaseemned, külvi, 90% "	—	Kaalisool 400/0 "	—
baas, saatejaam "	19.00—20.00	Salpeeter, õili "	—
Kivistüsi, auru, Yorkshire, 1000 kg.	35.00—36.00	Lubisalpeeter "	—
" " 2 korda pestud "	35.00—36.00	Lubiammoonsalpeeter "	—
" " auru, Newcastle "	33.00—35.00	Vävelhapu ammoniaak "	—
" " sepa "	38.00—40.00	Fosforiit, eesti, 25—27% "	—

	Kroond
Paber, rotatsiooni 100 kg.	22.00
Tsement, Portland, Kunda, pütt 170 kg, fr. Tallinn tünn	7.40
Kriit, toores 100 kg.	4.50—5.00
„ pestud ”	5.25
Puutõrv ”	17.00—18.00
Lubi ”	3.50
Kips, tükkides, fr. v. Irboska 1000 kg.	20.00
„ jahvatatud ”	25.00
„ krohvimise ”	35.00
Telliskivid, Is., Loksa, fr. Tallinn 1000 tk.	40.—
Silikaat, Is., fr. vabrik	37.50—39 00
Tulitikud, originaalkast . . (5000 toosi)	130.—
Tallanahk, eesti nahast . . . 1 kg.	2.20—2.50
„ „ Ameerika, I s.	2.70—2.80
„ „ „ II s.	2.45—2.65
Paberipuu, kooritud, fr. laduplats, rmtr.	6.45

Või. Tendents: langev.

I s. 1 kg. kr. 1.40, mis tulnud sisse
9. XII—15. XII 1933.

Kanamunad.

1 kg. eksportmune kr.— mis vastab:	
50 gr. raskuste munade juures kr.	— kümme
55 „ „ „ „ „ „	— „
60 „ „ „ „ „ „	— „
1 kg. siseturumune kr.—, mis vastab:	
alla 50 gr. raskuste munade juures kr.	— kümme
üle 50 „ „ „ „ „ „	— „

Hinnad on maksavad franko sortimispunkt, mis on registreeritud põllum. osak. ja maksv. arv.

Liverpooli börs. Puuvill.

American Fully Middling inglise naela (lbs) eest ingl. pennides (d) loko 5.32, det. 5.11, jaan. 5.11, märts 5.13, mai 5.16.

Peekonsigade nädalahinnad Tall. 17.—23. XII 1933
Turg: selguseta.

Peekonsigade tapakaalud:

	I sort	II sort	III sort	IV sort
60—72 kg	0.65	0.60		
55—59.5 „	0.60	0.56	siseturu hinnad	
72.5—75 „				
50—54.5 „				
75.5—80 „	0.56	0.52		

Lina	Prahid:		
Tallinn — Stettin 1000 kg.	rmk.	15.—	18.—
„ — Gent 1016 kg.	sh	24/—	
„ — Dundee „		27/6	
„ — Belfast „		45/—	

Puumaterjaalid	Standard		
Tallinn — London „	sh	30/—	
„ — Hull „	„	33/—	
„ — Southampton „	„	37/6	
„ — Manchester „	„	40/—	
„ — Grangemouth „	„	27/6	
„ — Belfast „	„	40/—	
„ — Dundee „	„	30/—	
„ — Antwerpen „	„	32/6	
„ — Gent „	„	32/6	
„ — Rotterdam „	hfl.	12.—	
„ — Amsterdam „	„	14.—	

Segakaup			
Tallinn — Stettin 1000 kg.	rmk.	18.—	
„ — London 1016 kg.	sh	17/—40/—	
„ — Stokholm 1000 kg.	rkr.	10.—30.—	
„ — Stettin v8i, tünn	rmk.	1.50	
„ — London „	sh	2/6	

Tallinna fondibörsi kursisedel.

		19 XII 1933	20 XII 1933	21 XII 1933	22 XII 1933	23 XII 1933	28 XII 1933
New-York 1 dollar	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	3.51	3.51	3.55	3.55	3.54	3.54
	M.	3.71	3.71	3.75	3.75	3.74	3.74
London 1 naelsterl.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	18.05	18.05	18.05	18.05	18.05	18.05
	M.	18.35	18.35	18.35	18.35	18.35	18.35
Berliin 100 s. riigim.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	132.—	131.75	131.50	131.50	131.50	131.75
	M.	134.50	134.25	134.—	134.—	134.—	134.25
Helsingi 100 soome m.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	7.95	7.95	7.95	7.95	7.95	7.95
	M.	8.10	8.10	8.10	8.10	8.10	8.10
Stokholm 100 rootsi kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	93.—	93.—	93.—	93.—	93.—	93.—
	M.	94.75	94.75	94.75	94.75	94.75	94.75
Kopenh. 100 daani kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	80.50	80.50	80.50	80.50	80.50	80.50
	M.	82.25	82.25	82.25	82.25	82.25	82.25
Oslo 100 norra kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	90.75	90.75	90.75	90.97	90.75	90.75
	M.	92.50	92.50	92.50	92.50	92.50	92.50
Pariis 100 prants. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	21.75	21.75	21.65	21.65	21.65	21.70
	M.	22.05	22.05	21.95	21.95	21.95	22.—
Amsterd. 100 floriini	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	223.25	222.50	221.75	222.—	222.25	222.50
	M.	226.25	225.50	224.75	225.—	225.25	225.50
Riia 100 latti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	105.50	105.25	105.—	105.—	105.—	105.—
	M.	107.75	107.50	107.25	107.25	107.25	107.25
Zürich 100 helv. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	107.40	107.30	106.70	106.80	106.95	107.05
	M.	108.90	108.80	108.20	108.30	108.45	108.55
Brüssel 100 belgat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	77.25	77.15	76.75	76.75	76.80	76.95
	M.	78.65	78.55	78.15	78.15	78.20	78.35
Milaano 100 liirat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	29.15	29.10	29.—	29.—	29.—	29.05
	M.	29.65	29.60	29.50	29.50	29.50	29.55
Praha 100 tšehh. kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	16.45	16.50	16.40	16.40	16.40	16.50
	M.	16.70	16.75	16.65	16.65	16.65	16.75
Viin 100 austr. sh.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	61.25	61.25	60.75	60.75	61.—	61.—
	M.	63.25	63.25	62.75	62.75	63.—	63.—
Budapest 100 pengot	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	97.—	96.75	96.50	96.50	96.50	96.75
Varssav 100 slotti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	62.25	62.25	61.75	62.—	62.—	62.25
	M.	63.25	63.25	62.75	63.—	63.—	63.25
Kaunas 100 litti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	55.65	55.55	55.40	55.40	55.40	55.50
	M.	56.25	56.15	56.—	56.—	56.—	56.10
Moskva 100 rubla (täekk)	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	289.—	288.50	287.75	287.75	287.75	288.25
Danzig 100 guld-nat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	106.90	106.80	106.20	106.80	106.45	106.55
	M.	108.90	108.80	108.20	108.80	108.45	108.55